

Eesti Vabariigi Valitsusele

Meie 18.03.2025 nr 1-4/27

Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja pöördumine Vabariigi Valitsuse poole

Lugupeetud peaminister ja valitsuse liikmed,

Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda (EPKK) kui Eesti suurim põllumajandus-, toidutööstuse, maa- ja metsamajanduse ettevõtjaid ühendav katusorganisatsioon esindab koos liikmesorganisatsioonidega ligikaudu 30 000 liiget. Pöördume teie poole seoses Eesti põllumajanduse ja toidutootmise tuleviku seisukohalt oluliste arengutega, mis põhjustavad sektori esindajates tõsist muret. EPKK nõukogu, kuhu kuuluvad juhtivad põllumajandus-, toidutootmis-, maaettevõtlus- ja metsandussektori esindajad, arutas 17. märtsil 2025 toimunud kohtumisel kavatsust viia põllumajanduse ja maaettevõtluse valdkonnad mõne teise ministeeriumi haldusalasse – kas Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumisse (MKM) või Kliimaministeeriumisse (KliM). **Selline samm vähendaks oluliselt toidutootmise, põllumajanduse ja maaettevõtluse prioriteeti riigi juhtimises ning seaks ohtu Eesti toidujulgeoleku, maaelu arengu ja sektorite jätkusuutlikkuse. EPKK nõukogu leidis ühiselt, et põllumajandus, metsandus ja regionaalpoliitika (v.a ühistransport) peaksid kuuluma ühe ministeeriumi haldusalasse.** Need sektorid on omavahel tihedalt seotud, kuna hõlmavad maaettevõtlust ning paljud põllumehed on ka metsaomanikud ja vastupidi. Selle loogika alusel peaks toidutootmiseks vajalike loodusressursside majandamine ja metsanduse (v.a järelevalve) haldus kuuluma ühe tugeva ja selge fookusega ministeeriumi alla. EPKK nõukogu kindel soov on, et säiliks Regionaal- ja Põllumajandusministeerium oma ministriga. Eelnevalt on Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda rõhutanud, et põllumajanduse ja toidutootmise küsimusi tuleb käsitleda sihipäraselt ja kompetentselt. Sektori juhtimine peab jääma kõrgele poliitilisele tasandile ning ministeeriumi ülesanded peavad keskenduma põllumajanduse, toidutootmise ja maaelu arengu arendamisele, mitte laienema valdkondadesse, mis hajutavad selle põhifookust. Lisaks on oluline, et valdkonna esindatus EL-i tasandil oleks selge ja konkreetne, võimaldades ministril tõhusalt kaitsta Eesti põllumajanduse ja toidutootmise huve Euroopa Liidus.

Eeltoodust lähtudes palume Vabariigi Valitsusel:

- säilitada ja tugevdada põllumajanduse ja toidutootmise positsiooni valitsuse struktuuris;

Põllumajandus ja toidutootmine on strateegilise tähtsusega valdkonnad, mis mõjutavad Eesti toidujulgeolekut, regionaalset arengut ja majandust. Seetõttu tuleb nende juhtimine hoida kõrgel poliitilisel tasandil, et tagada sihipärane ja pädev valitsemine. Põllumajanduse ja toidutootmise haldus ei tohi hajuda erinevate ministeeriumide vahel, vaid peab jääma ühe tugeva ja selge fookusega ministeeriumi vastutusalasse. See tagab ka tõhusa esindatuse ka rahvusvahelisel tasandil.

Toidujulgeolek on riigi julgeoleku lahutamatu osa ning selle tagamine peab olema riigi üks peamisi prioriteete.

- **tagada, et põllumajandus, metsandus ja regionaalpoliitika (v.a ühistransport) kuuluvad ühe ministeeriumi haldusalasse, kuna need valdkonnad on loogiliselt ja majanduslikult seotud;**

Põllumajandus, metsandus ja regionaalpoliitika on omavahel tihedalt seotud valdkonnad, kuna need kõik mõjutavad **maaettevõtlust, kohalike ressursside kasutamist ja regionaalset arengut**. Lisaks on regionaalpoliitika oluline põllumajanduse ja metsanduse jätkusuutlikkuse tagamisel, kuna maapiirkondade areng ja elukeskkond mõjutavad otseselt nende sektorite konkurentsivõimet ja tööjõu kättesaadavust. Lisaks leiame, et Maa- ja Ruumiamet peab kuuluma samasse haldusalasse, et tagada maaresursside terviklik ja loogiline majandamine. Põllumajandus ja metsandus ei saa toimida ilma maata ning maaresursside haldamine peab olema osa terviklikust maaettevõtluse ja loodusressursside kasutamise poliitikast. Samas peab loodusressursside majandamise järelevalve jääma eraldi, et tagada läbipaistvus ja sõltumatus. Ühistransport on küll regionaalpoliitika osa, kuid selle korraldamine on eraldiseisev ja seotud rohkem liikuvuse ning transporditaristuga, mistõttu võiks see kuuluda eraldi valitsemisalasse.

- **tagada põllumajanduse ja toidutootmise strateegiline juhtimine ja pikaajaline fookus, et kindlustada Eesti inimeste toidujulgeolek ja maapiirkondade areng.**

Toidutootmine ei saa sõltuda lühiajalistest poliitilistest otsustest ega pidevatest ministeeriumide ümberkorraldustest, kuna tegemist on elutähtsa valdkonnaga, mille arengutsüklid on pikaajalised. Viimaste aastate kriisid on näidanud, kui oluline on põllumajanduse ja toidutootmise sõltumatus ning tugevus. **Maal elavad ja tegutsevad inimesed on aastasadu olnud need, kes tagavad riigi toidujulgeoleku, hoolitsevad maa eest ning hoiavad elus Eesti toidutootmise traditsioone.** Toidutootmine ja metsandus on riigi maapiirkondade elujõulisuse ja julgeoleku alustalad.

Kutsume valitsust üles tagama, et valdkonnad jäävad riigi juhtimises väärilisele kohale ning saavad sihipärase ja kompetentse juhtimise.

Lugupidamisega

Kerli Ats
Juhatuse esinaine
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja